

„zvér, var“, ver — ber — berev, brav, perman se nahaja v mitologiji Keltov; bilo je njihovo poljsko znamenje, in ker ta žival je viditi na noriških kamnih, so gotovo Noričani bili Kelti.

Al prosimo Vas, jenjajte! — ta žival, znamenje zime ¹⁾, se tudi nahaja v škandinavskem mitu ²⁾, pozna jo mitus asirskega Adonisa, — smeli bi toraj z ravno takošno pravico terditi: Noričani niso bili Kelti, marveč Škandinavci, ali pa Asirci. Dalje: keltiški mitus nič ne vé od vepra v takošnjem pomenu kakor Suidas piše od Noričanov, in Dietmar od ratarskih Slovanov. Od Noričanov piše Suidas, da je veper, poslan po božanstvu, polje poškoval, dokler ga ni virun, možak zaklal in na rame djal; — in od polabskih ratarjev piše Dietmar, da se je veper prikazal, kadar se je kak punt približeval ³⁾. Pri obojih je tedaj ta žival bila znamenje nesreče. Pa tudi brez teh gotovo ne od Suidata in ne od Dietmara prav razumljenih povest, imamo še mitologiški temelj, ker v indiškem bogočastju Višnuta nahajamo kot temitelja (domitor) vepra in s priimom: vira, Viras = mož, junak.

Razun Višnuta se tudi Shiva kot božanstvo bornega vremena (Sturm) in hudega vetrovja veli Varahadeva ⁴⁾, na koroškem kamnu nahajamo lastno ime: Vercombogus, to je, Verkombog. To ime smo že v spisu „kdo so bili Ambidravi?“ za slovensko spoznali, vendar ga nismo po gramatiki prav razložili, rekši, da je sestavljeno iz ver kom bog, aper ut deus. Ker ta razlaga ni po postavah slovenskega jezika, jo tedaj zaveržemo, in vesel nas, da smo v tej besedi našli obliko starega imena (substantiva), ktere nikjer ne najdemo kakor v lastnih imenih: Radom, zato Radomljani, Lukom, zato Lukomljani, Vojkom, ime mesta pri nekdanjih polabskih Slovanih, in v slovaški besedi parom v prislovcici: „Idi do paroma“ (zlodej naj te vzame, geh' zum T....) od sanskritske: para, hostis, Feind, sovražnik, zato slovenska šentavnica: „ti para“, kar je Kollar krivo z besedo perun primerjal. Mi smo jo primerjali z besedo paria, parias, imenom nar zadnje indiške kaste, kar ni krivo, ker parias to pomeni kar para, der Verhasste, sovraženi človek. Verkombog se toraj natanko vjema z indiško besedo Varahadeva. Lastne imena Verk, Verkina, Verkonja, Verkomšek so še zdaj po slovenskem Štajeru.

Naj bi pa Keltomani za tega voljo ne se ponašali, rekši: „beseda Ver, Verk je keltiška, — v Galii je rod Vercai in v Rhaetii so kamni z imenom Vercabius itd., tudi ime bogus je keltiško, ker keltiško ime je Hibisbogijs“ itd. Sedaj jim le-to povem, da bom pomen teh enakoglasečih pa ne enako pomenjajočih imen v svojem delu obširno pretresoval in pa dokazal, da Verkombog je čisto slovensko ime. (Dalje sledi.)

Smešnica.

Nek učenec latinskih šol, prestavlja nemško na slovensko, se spodtakne pri besedi „teleskop“ — in upraša: kako bi se ta ptujka naj bolje posloveniti dala? Učitelj si čelo poriblje in kečko pomeša ter reče: „Ne vé, kaj bo ž njo začeti; iskal sem je v slovnikih pa je nisem nikjer našel; berž ko ne je slovenskim slovniciarjem čisto ptuja. Treba bode, da ji koréna poiščemo“. Na to se oglasi drug učenec in veli, da so si jo Nemci prekerstili in „Fernrohr“ nazvali. Na to učitelj z glavo pomajaje odgovori: „Mislite? — Kdo vé — jaz ne verjamem! Kdor tanko uho za slovenščino ima, bo hitro osledil, da ta beseda je slovenskega korena. Skusimo jo le na drobno razkrojiti: —

„tele, teleta“ in „skopam, skopati“. „Ali ni tako? kaj ne da?“ — Vsi učenci pa debelo gledajo, kako jim je njih učitelj tele skopal iz „teleskopa“. — Če morebiti kdo misli, da je to smešnica ismišljena, mu rečem, da je gotova skoz in skoz. Le šolo, kjer tak učitelj uči, zamolčim občinstvu.

J. Pavalec.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Siska 31. maja. Koruze se je spet 12.000 vagánov pokupilo, cena pa ni višje šla, prodajal se je vagán po 3 fl. 20 do 45 kr. Pšenica pančovska je po 5 fl. 45 kr. do 6 fl. 15 kr., bečkereška po 6 fl. do 6 fl. 25 kr., soršica (napolica) po 4 fl. 15 do 45 kr., oves po 1 fl. 52 kr. do 2 fl. V Karlovcu bi bili Teržáčani veliko pšenice kupili; ker pa jim je cena previsoka bila, je niso veliko vzeli. Da bi žitna cena dolgo stanovitna ostala, ni misliti. Vreme je prav toplo.

Iz Celovca. C. k. ministerstvo kupčijstva je c. k. staviteljskemu deželnemu vodstvu ukazalo, naj prevdari in popiše vse dela, ktere so na Dravi potrebne, da se reka ta od Belaka do Marburga za vožnjo parnih ladij (Dampfschiffe) pripravna napravi.

Od Svetinj poleg Ljutomera na Štajar. 2. junija. Pri nas je, kar letino zadeva, hvala Bogu! še vse lepo in dobro, in ker dnara pomanjkuje kamor koli se človek oberne, se ljudje tolažijo z obilimi pridelki, ki jih pričakujejo na polji in vinogradih. V vinogradih je le tisti znani mraz precej škodoval, kakor tudi na sadnem drevju; sadja tedaj ne bo ravno obilo, posebno v dolinah ne, — pa da bi le to srečno dozorelo, bomo vendar še zadovoljni.

Ravno taka je tudi okoli Radgone. V mojem vinogradu sem našel na bikih (konjičih) do 18 grojzdičev, — dosti, pa vendar ne preveč, ker je gorica močna. Tudi je povsod zapaziti velika različnost v rasti očesic, nektore pa celó spijo na riznikih kakor na bikih; uni mraz je tega kriv. Ako vendar z božjo pomočjo ostane to, kar je osnovljeno, bi se znalo letošnje leto po obilosti 1848temu ali 49temu primerjati. — Suša je pri nas velika.

Sliši se, da bo od Maribora čez Ptuj skozi Ormuž železnica se napravila. Zna biti potem, da se bo našemu tukajšnjemu obilnemu premoгу kakošna barantija odperla. Zapazil sem prejšnje leto nekod premog; pobaram tedaj lastnika, je li ga rabi? Odgovori mi, da ne, in da ga je že veliko na cesto zvozil. Ko mu rečem, da mu za vsako stoto (cent) 12 krajc. sreb. dam, me debelo pogleda. „Čemu pa vam bo ta kamen?“ me vpraša. Kuril si bom ž njim mu odgovorim. „To ni mogoče!“ misli želarček. Vendar poskusi tudi on, in ga nanosi 3 košare v svojo peč — pa kako se začudi, ko ta kamen začne tleti in tako vročino dajati, da mu slabo peč razgnati žuga in da mora okna in vrata odpreti. Zdaj še le mi veruje, da je premog za kurjavo. „Ti smerdljiva merha ti! kdo bi bil kaj tacega mislil — pa topla izbica je pozimi veliko vredna“ — pristavi. Jančar.

Od sv. Andreja iz Moravske fare 4. junija. Preteklo nedeljo popoldan *) ob 5. uri so se pridervili sivo-černi oblaki sem od Save, in hipoma se ospè suha, kakor golobje jajca debela toča, ki je v naši fari spet tri soseske: Verhpolsko, sv. Andreja in spodnje Koseze hudo zadela; začela je nevihta v spodnji in gornji Javoršici in se vlekla čez Verhpolje, Stegne, sv. Andreja, Dvorje, Selo, Goričico, Imenje, Verhe, Gorenje in Hrib. Dosti kmetom je polje tako hudo zdelala, da za sternéno jim ne bo treba serpa v roke vzeti. Strašno je bilo slišati ropotanje toče in šumenje viharja, ki je bil tako silen, da je več kozolcov polomil; po hišah pa je bilo jokanje in upitje, da je bilo joj — zakaj že štiri leta zaporedoma so bili hudo glada ter-

*) Slišali smo, da ravno ta dan je tudi na Štajarskem blizo Celja toča zlo bila. Da bi pač to le prazna govorica bila! Vred.

¹⁾ Pausanias VIII. 46. 1. str. 492.

²⁾ Creuzer „Symb.“ II. 98.

³⁾ Dietmar edit Steinhart VI. 65.

⁴⁾ Amarasinha ed. Paul. str. 33.